

ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ GASTROENTEROLOGY

- Манодєбітометрия — інноваційна методика визначення причин позапечінкового холестазу

- Генетичні особливості пацієнтів з ожирінням та НАЖХП в українській популяції

ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України»

Гастроентерологія

Gastroenterology

Gastroenterologia

Збірник наукових статей

Заснований у 1969 році

Періодичність виходу: 4 рази на рік

Том 54, № 4, 2020

Включений в наукометричні та спеціалізовані бази даних НБУ ім. В.І. Вернадського, «Україніка наукова», «Наукова періодика України», Ulrichsweb Global Serials Directory, CrossRef, WorldCat, Google Scholar, Science Index, «КіберЛенінка», ICMJE, SHERPA/RoMEO, OpenAIRE, BASE, ROAD, DOAJ, OAJI, Index Copernicus, EBSCO

ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ GASTROENTEROLOGY

Збірник наукових статей

Том 54, № 4, 2020

ISSN 2308-2097 (print)

ISSN 2518-7880 (online)

Передплатний індекс: 86164

УДК 61(091)

Засновник

ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України»

Адреса редакції:

Україна, 49074, м. Дніпро, пр. Слобожанський, 96
Тел.: +38 (056) 756-44-40, +38 (050) 056-78-42,
+38 (096) 727-90-60

www.gastro.org.ua www.mif-ua.com

http://gastro.zaslavsky.com.ua

Електронні адреси для звертань:

З питань публікації статей

gastro_sbornik@i.ua

З питань передплати

info@mif-ua.com

Тел. +38 (044) 223-27-42

+38 (067) 325-10-26

З питань розміщення реклами

та інформації про лікарські засоби

reclama@mif-ua.com

office@zaslavsky.kiev.ua

pavel89karpinskiy@gmail.com

v_iliyna@ukr.net

Видання рекомендоване до друку та до поширення через мережу Інтернет вченою радою ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України», протокол № 8 від 05.10.2020 р.

Зовнішні рецензенти:

проф. Абатуров О.Є., проф. Чухрієнко Н.Д.

Журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Наказ МОН України від 24.09.2020 р. № 1188. Категорія Б.

Українською, російською та англійською мовами

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 20330-10130ПР. Видано Державною реєстраційною службою України 22.08.2013 р.

Формат: 60×84/8. Ум. друк. арк. 13,49.

Тираж 3 000 прим. Зам. 2020-gastro-78.

Видавець Заславський О.Ю.

Адреса для листування: а/с 74, м. Київ, 04107

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2128 від 13.05.2005

Друк: ТОВ «Ландпрес»

Вул. Алчевських, 2, м. Харків, 61002

Головний редактор —

Степанов Ю.М.,

д.м.н., професор, директор

ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України» (Дніпро)

Редакційна колегія:

Бабак О.Я., д.м.н., професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1 Харківського національного медичного університету (Харків)

Vincenzi Bruno, MD, PhD, Associate Professor in Medical Oncology, The Campus Bio-Medico University (Rome, Italy)

Губська О.Ю., д.м.н., професор, завідувач кафедри терапії, інфекційних хвороб та дерматовенерології Інституту післядипломної освіти НМУ імені О.О. Богомольця (Київ)

Діденко В.І., к.м.н., заступник директора з наукової роботи ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України» (Дніпро)

Dumitrascu Dan L., MD, PhD AGAF, Iuliu Hațieganu University of Medicine and Pharmacy (Romania)

Мосійчук Л.М., д.м.н., зав. відділом захворювань шлунка, дванадцятипалої кишки, дієтології і лікувального харчування ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України» (Дніпро)

Осьодло Г.В., д.м.н., професор, начальник кафедри військової терапії Української військово-медичної академії МО України (Київ)

Сірчак Є.С., д.м.н., професор, професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород)

Скрипник І.М., д.м.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи і післядипломної освіти Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» (Полтава)

Харченко Н.В., д.м.н., професор, чл.-кор. НАМН України, завідувач кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (Київ)

Хухліна О.С., д.м.н., професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці)

Шевченко Б.Ф., д.м.н., професор, в.о. завідувача відділу хірургії органів травлення ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України» (Дніпро)

Відповідальний секретар:

Гравіровська Н.Г., к.м.н., пров. наук. співроб. (Дніпро)

Редакція не завжди поділяє думку автора публікації. Відповідальність за вірогідність фактів, власних імен та іншої інформації, використаної в публікації, несе автор. Передрук та інше відтворення в якій-небудь формі в цілому або частково статей, ілюстрацій або інших матеріалів дозволені тільки при попередній письмовій згоді редакції та з обов'язковим посиланням на джерело. Усі права захищені.

© ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України», 2020

© Заславський О.Ю., 2020

ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ GASTROENTEROLOGY

Gastroenterologia

Gastroenterology

Collection of Scientific Articles

Volume 54, № 4, 2020

ISSN 2308-2097 (print)

ISSN 2518-7880 (online)

Subscription index: 86164 (in Ukraine)

UDC 61(091)

Founder

SI «Institute of Gastroenterology of NAMS of Ukraine»

Address of editorial office:

Slobozhanskii av., 96, Dnipro, Ukraine, 49074
Tel. +38 (056) 756-44-40, +38 (050) 056-78-42,
+38 (096) 727-90-60

www.gastro.org.ua www.mif-ua.com

http://gastro.zaslavsky.com.ua

Correspondence e-mails:

Department of publishing article

gastro_sbornik@i.ua

Subscription department

info@mif-ua.com

Tel. +38 (044) 223-27-42

+38 (067) 325-10-26

Advertising and Drug
Promotion Department

reclama@mif-ua.com

office@zaslavsky.kiev.ua

pavel89karpinskiy@gmail.com

v_iliyina@ukr.net

Recommended for publication and circulation via the Internet on the resolution of Scientific Council of SI «Institute of Gastroenterology of NAMS of Ukraine», Protocol № 8 dated 05.10.2020.

External reviewers:

prof. Abaturov O.Ye., prof. Chukhriienko N.D.

The journal is included in the new List of scientific publications of the Higher attestation Commission, which can publish results of dissertations on competition of scientific degrees of doctor and candidate of Sciences. Order of the MES from 24.09.2020 № 1188.

In Ukrainian, Russian and English

Registration certificate KB № 20330-10130ПП.

Issued by State Registration Service of Ukraine 22/08/2013

Folio 60×84/8. Printer's sheet 13,49.

Circulation 3000 copies. Order 2020-gastro-78.

Publisher Zaslavsky O.Yu.

Correspondence address: P.O.B. 74, Kyiv, Ukraine, 04107

Publishing entity certificate

ДК № 2128 dated 13/05/2005

Print: Landpress Ltd.

Alchevskyykh str., 2, Kharkiv, 61002

Editor-in-Chief

Yu.M. Stepanov,

MD, PhD, Professor, Director of SI "Institute of Gastroenterology of the NAMS of Ukraine" (Dnipro)

Editorial board:

Babak O.Ya., MD, PhD, Professor, Head of the Department of Internal Medicine 1 of Kharkiv National Medical University (Kharkiv)

Vincenzi Bruno, MD, PhD, Associate Professor in Medical Oncology, The Campus Bio-Medico University (Rome, Italy)

Gubska O.Yu., MD, PhD, Professor, Head of the Department of Therapy, Infectious Diseases and Dermatovenerology at the Institute of Postgraduate Education of Bogomolets NMU (Kyiv)

Didenko V.I., PhD, Deputy Research Director of SI "Institute of Gastroenterology of the NAMS of Ukraine" (Dnipro)

Dumitrascu Dan L., MD, PhD AGAF, Iuliu Hațieganu University of Medicine and Pharmacy (Romania)

Mosiichuk L.M., MD, PhD, Head of the Department of Gastrointestinal Diseases, Dietology and Clinical Nutrition of SI "Institute of Gastroenterology of the NAMS of Ukraine" (Dnipro)

Osiodlo H.V., MD, PhD, Professor, Head of the Department of Military Therapy of Ukrainian Military Medical Academy of the MoD of Ukraine (Kyiv)

Sirchak Ye.S., MD, PhD, Professor at the Department of Propedeutics of Internal Disease of HSEI "Uzhhorod National University" (Uzhhorod)

Skrypnyk I.M., MD, PhD, Professor, Vice Rector for Academic Work and Postgraduate Education of Higher State Educational Institution of Ukraine "Ukrainian Medical Stomatological Academy" (Poltava)

Kharchenko N.V., MD, PhD, Professor, Correspondence Member of the NAMS of Ukraine, Head of the Department of Gastroenterology, Dietology and Endoscopy of Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education (Kyiv)

Khukhlina O.S., MD, PhD, Professor, Head of the Department of Internal Medicine, Clinical Pharmacology and Occupational Diseases of HSEI of Ukraine "Bukovinian State Medical University" (Chernivtsi)

Shevchenko B.F., MD, PhD, Professor, Acting Head of the Department of Digestive Surgery of SI "Institute of Gastroenterology of the NAMS of Ukraine" (Dnipro)

Executive secretary:

Gravirovska N.H., Candidate of Medical Sciences, Leading Researcher (Dnipro)

The editorial board not always shares the author's opinion. The author is responsible for the significance of the facts, proper names and other information used in the paper. No part of this publication, pictures or other materials may be reproduced or transmitted in any form or by any means without permission in writing form with reference to the original. All rights reserved.

© SI «Institute of Gastroenterology of NAMS of Ukraine», 2020

© Zaslavsky O.Yu., 2020

Зміст

Contents

Оригінальні дослідження

Original Researches

Патологія кишечника

Bowel Pathology

- Степанов Ю.М., Титова М.В.,
Кленіна І.А., Татарчук А.Н.
Вікові особливості порушень
мікробіоценозу кишечника в пацієнтів
із неспецифічним виразковим
колітом і хворобою Крона 14
- Неверовський А.В., Чернявський В.В.,
Шипулін В.П., Гвоздецька Л.С., Міхньова Н.М.
Активність кишкової бактеріальної
гідролази солей жовчних кислот
корелює із серцево-судинним ризиком:
дослідження «випадок — контроль» 23
- Джанелидзе Д.Т.
Эффективность применения
препарата Колонзак у пациентов
с различными клиническими
вариантами синдрома
раздраженного кишечника 31

- Yu.M. Stepanov, M.V. Titova,
I.A. Klenina, O.M. Tatarchuk
Age peculiarities of intestinal
microbiocenosis disorders
in the patients with ulcerative
colitis and Crohn's disease 14
- A. Neverovskyi, V. Chernyavskiy,
V. Shypulin, L. Gvozdecka, N. Mikhnova
Gut bacterial bile salt
hydrolase activity correlates
with cardiovascular risk:
a case-control study 23
- D.T. Janelidze
The effectiveness
of Colonzak
in patients with various
clinical variants
of irritable bowel syndrome 31

Патологія печінки
і жовчовивідної системиPathology of Liver
and Biliary Excretion System

- Шевченко Б.Ф., Зелениук О.В., Бабій О.М.,
Пролом Н.В., Галінський О.О.
Манодєбітометрия в інтраопераційній
діагностиці позапечінкового холестази
при ускладненому холелітіазі 36
- Шипулін В.П., Руденко М.М.,
Коляда О.К., Мельник Н.Г.
Клініко-генетичні особливості
пацієнтів з ожирінням і неалкогольною
жировою хворобою печінки 44

- B.F. Shevchenko, O.V. Zeleniuk, O.M. Babii,
N.V. Prolom, O.O. Galinsky
Manodebitometry in intraoperative
diagnosis of extrahepatic cholestasis
in complicated cholelithiasis 36
- V.P. Shypulin, N.N. Rudenko,
A.K. Koliada, N.H. Melnyk
Clinical and genetic characteristics
of patients with obesity
and non-alcoholic fatty liver disease 44

Огляди та лекції

Reviews and Lectures

- Скрыпник И.Н.
Современные возможности
применения пробиотиков:
Пробиолог и Пробиолог Форте
в клинической гастроэнтерологии 51

- Skrypnyk I.M.
Current opportunities
for probiotics:
Probiolog and Probiolog Forte
in clinical gastroenterology 51

<i>Зайцев І.А., Кириєнко В.Т.</i> Возможно ли досрочное прекращение лечения нуклеоз(т)идными аналогами HBeAg-негативных больных гепатитом В? (По материалам ежегодной встречи Европейской ассоциации по изучению печени — EASL 2020) 61	<i>I.A. Zaytsev, V.T. Kirienko</i> Is it possible to prematurely discontinue treatment with nucleos(t)ide analogs of HBeAg-negative patients with hepatitis B? (Based on the materials of the annual meeting of the European Association for the Study of the Liver (EASL 2020)) 61
<i>Гладких Ф.В., Чиж М.О.</i> Нестероїдні протизапальні засоби: сучасне уявлення про механізми ушкодження травного тракту, недоліки препаратів патогенетичного лікування та перспективи біологічної терапії НПЗЗ-індукованої езофагогастроентероколонопатії 67	<i>F.V. Hladkykh, M.O. Chyzh</i> Nonsteroidal anti-inflammatory drugs: a modern understanding of the mechanisms of damage to the digestive tract, the shortcomings of pathogenetic drugs and prospects for biological therapy of NSAID-induced esophagogastroenterocolonopathy 61

Історія медицини

History of Medicine

<i>Чабан М.П., Шевцова З.І., Гапонов В.В.</i> Заводський лікар Іван Клочков 81	<i>M.P. Chaban, Z.I. Shevtsova, V.V. Gaponov</i> Factory doctor Ivan Klochkov 81
--	--

Матеріали конференції

Proceedings of the Conference

За матеріалами науково-практичної конференції з міжнародною участю «XII Український гастроентерологічний тиждень» 87	Adapted from the proceedings of the practical-to-research conference with international participation "XII Gastroenterology Week" 87
--	--

**Тези науково-практичної конференції
з міжнародною участю
«VIII наукова сесія Інституту
гастроентерології НАМН України.
Новітні технології в теоретичній
та клінічній гастроентерології»
(26–27 листопада 2020 року)**

**Proceedings of the Practical-to-Research
Conference with international participation
“VIII Scientific Session of the Institute
of Gastroenterology of NAMS of Ukraine.
The Newest Technologies in Theoretical
and Clinical Gastroenterology”
(November 26–27, 2020)**

<i>Антонів А.А.</i> Тяжкість ліпідного дистрес-синдрому в пацієнтів із неалкогольною жировою хворобою печінки на тлі ожиріння й хронічної хвороби нирок 91	<i>A.A. Antoniv</i> The intensity of lipid distress syndrome in patients with non-alcoholic fatty liver disease on the background of obesity and chronic kidney disease 91
<i>Антонів А.А.</i> Роль фібринолітичної активності крові в патогенезі неалкогольної жирової хвороби печінки при ожирінні й хронічній хворобі нирок 91	<i>A.A. Antoniv</i> The fibrinolytic activity of blood in pathogenesis of non-alcoholic fatty liver disease with obesity and chronic kidney disease 91

Антонів А.А., Хухліна О.С. Особливості біохімічних маркерів фіброзу печінки при неалкогольній жировій хворобі печінки в пацієнтів з ожирінням І-ІІ ступеня й хронічною хворобою нирок І-ІІІ стадії 92	A.A. Antoniv, O.S. Khukhlina The features of biochemical markers of liver fibrosis with non-alcoholic steatohepatitis in patients with I-II degree obesity and chronic kidney disease I-III stage 92
Антонів А.А., Хухліна О.С. Патогенетичні особливості перебігу стеатогепатиту на тлі ожиріння й хронічної хвороби нирок 92	A.A. Antoniv, O.S. Khukhlina The pathogenetic features of nonalcoholic steatohepatitis course with obesity and chronic kidney disease 92
Кавин В.О. Значення аліпопротеїну а1 й коефіцієнту атерогенності при експериментальному абдомінальному сепсисі 93	V.O. Kavyn Apolipoprotein A1 and coefficient of atherogenicity at experimental abdominal sepsis 93
Лапшина К.А., Бабак О.Я. Застосування гормоноподібних цитокінів при діагностиці фіброзу печінки в пацієнтів із неалкогольним стеатогепатитом 93	K.A. Lapshyna, O.Ya. Babak The hormone-like cytokines usage for liver fibrosis diagnostic in patients with non-alcoholic steatohepatitis 93
Шупилін В.П., Чернявський В.В., Мельник Н.Г. Метаболічний вплив персоніфікованого лікування пацієнтів з ожирінням і неалкогольною жировою хворобою печінки залежно від поліморфізму ppar- γ 2 pro12ala (rs1801282) 94	V.P. Shypulin, V.V. Chernyavskiy, N.H. Melnyk Metabolic effects of personified treatment of patients with obesity and non-alcoholic fatty liver disease depending on PPAR- γ 2 Pro12Ala (rs1801282) polymorphism 94
Абатуров О.Є., Бабич В.Л. Асоціація експресії мікро-РНК-378f та клініко-анамнестичних особливостей функціональних розладів жовчного міхура та сфінктера Одді в дітей 94	Abaturov O.Ye., Babych V.L. Association of expression of microRNA 378f and clinical and anamnestic features of functional gallbladder and sphincter of Oddi disorders in children 94
Абатуров О.Є., Нікуліна А.О. Фенотипи харчової поведінки та формування низькорівневого запалення й інсулінорезистентності 95	Abaturov O.Ye., Nikulina A.O. Phenotypes of eating behavior and development of low-level inflammation and insulin resistance 95
Авраменко А.А. Особенности контаминации хеликобактерной инфекции на слизистой желудка и уровень кислотности у пациентов с симптомом «изжога» 95	Avramenko A.A. Features of contamination and Helicobacter infection on the gastric mucosa and the gastric acid level in patients with the symptom of heartburn 95
Бабий А.М., Шевченко Б.Ф., Пролом Н.В., Тарабаров С.А. Баллонная дилатация сфинктерных зон эзофагастроудоденальной области 96	Babii A.M., Shevchenko B.F., Prolom N.V., Tarabarov S.A. Pneumatic dilation of the lower esophageal sphincter 96
Бабінець Л.С., Сасик Г.М. Стан ферментних і неферментних антиоксидантів при коморбідності хронічного панкреатиту і цукрового діабету 2-го типу на етапі реабілітації 96	Babinets L.S., Sasik H.M. State of enzymatic and non-enzymatic antioxidants in comorbid chronic pancreatitis and diabetes mellitus type 2 during rehabilitation period 96
Бобро В.В., Бобро Л.М. Прогнозування ризику післяопераційних ускладнень у пацієнтів із псевдокістами підшлункової залози 96	Bobro V.V., Bobro L.M. Prediction of postoperative complications risk in patients with pancreatic pseudocysts 96

<i>Воронкова О.С., Воронкова Ю.С., Вінніков А.І.</i> Властивості штамів бактерій роду <i>Staphylococcus</i> , виділених при дисбактеріозі шлунково-кишкового тракту 97	<i>Voronkova O.S., Voronkova Yu.S., Vinnikov A.I.</i> Features of <i>Staphylococcus</i> strains isolated in gastrointestinal dysbacteriosis 97
<i>Галабіцька І.М.</i> Зовнішньосекреторна недостатність підшлункової залози як предиктор погіршення перебігу первинного остеоартрозу 97	<i>Habalitska I.M.</i> Exocrine pancreatic insufficiency as a predictor of the exacerbated course of the primary osteoarthritis 97
<i>Галінський О.О., Галінська А.М., Северинівська О.В.</i> Вплив надлишку оксиду азоту на стан вагусної регуляції шлункової секреції щурів 98	<i>Galinsky O.O., Halinska A.M., Severynovska O.V.</i> Impact of excessive nitric oxide on vagal regulation of gastric secretion in rats 98
<i>Галінський О.О., Галінська А.М.</i> Вплив моделювання хронічних алкогольних уражень печінки на рухову активність щурів 98	<i>Galinsky O.O., Halinska A.M.</i> Impact of modeling of chronic alcoholic liver diseases on the motor activity in rats 98
<i>Діденко В.І., Кленіна І.А., Татарчук О.М., Коненко І.С., Петішко О.П., Ягмур В.Б.</i> Сучасні маркери прогресування фіброзних змін печінки у хворих на хронічні дифузні захворювання алкогольного генезу 99	<i>Didenko V.I., Klenina I.A., Tatarchuk O.M., Konenko I.S., Petishko O.P., Yagmur V.B.</i> Modern markers of progressive liver fibrosis in patients with chronic alcoholic diffuse liver diseases 99
<i>Діденко В.І., Татарчук О.М., Меланіч С.Л., Петішко О.П., Кленіна І.А.</i> Показники функціонального стану печінки, імунної системи та вуглеводного обміну у хворих на хронічні дифузні захворювання печінки токсичного генезу 99	<i>Didenko V.I., Tatarchuk O.M., Melanich S.L., Petishko O.P., Klenina I.A.</i> Values of functional state of liver, immune system and carbohydrate metabolism in patients with chronic diffuse liver diseases of toxic genesis 99
<i>Драгомирецька Н.В., Заболотна І.В., Гуца С.Г., Плакіда О.Л.</i> Застосування високомінералізованих мінеральних вод у комплексному лікуванні гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби 100	<i>Drohomyretska N.V., Zabolotna I.V., Hushcha S.H., Plakida O.L.</i> The usage of high-mineralized water for the complex treatment of esophageal reflux disease 100
<i>Завгородня Н.Ю., Завгородня О.Ю., Ягмур В.Б.</i> Фактори ризику неалкогольного стеатогепатиту у дітей з ожирінням 100	<i>Zavhorodnia N.Yu., Zavhorodnia O.Yu., Yagmur V.B.</i> Risk factor of non-alcoholic steatohepatitis in obese children 100
<i>Завгородня Н.Ю., Татарчук О.М., Коненко І.С., Петішко О.П., Кленіна І.А.</i> Неінвазивна діагностика неалкогольного стеатогепатиту у дітей із надмірною вагою та ожирінням 101	<i>Zavhorodnia N.Yu., Tatarchuk O.M., Konenko I.S., Petishko O.P., Klenina I.A.</i> Non-invasive diagnosis of non-alcoholic steatohepatitis in overweight and obese children 101
<i>Заячук В.М., Приймак Н.Р., Заячук М.В.</i> Показники обміну біоелементів металів при виразковій хворобі 101	<i>Zaiachuk V.M., Pryimak N.R., Zaiachuk M.V.</i> The parameters of metal bioelements metabolism in ulcer disease 101
<i>Земляк О.С.</i> Функціональна недостатність підшлункової залози при поєднанні хронічного панкреатиту і цукрового діабету 2 типу як наслідок ендогенної інтоксикації 102	<i>Zemliak O.S.</i> Functional pancreatic insufficiency combined with chronic pancreatitis and diabetes mellitus type 2 as a result of endogenous intoxication 102

<i>Зигало Е.В., Пролом Н.В.</i> Аналіз стресостійкості та особливостей адаптаційних реакцій серцево-судинної системи у хворих на гастроєзофагеальну рефлюксну хворобу з використанням новітніх методик (PRECISE-діагностика) 102	<i>Zyhalo E. V., Prolom N. V.</i> Analysis of stress resistance and cardiovascular adaptive responses in patients with gastroesophageal reflux disease using the newest techniques (precise diagnosis) 102
<i>Калашников Н.А., Царалунга В.Н.</i> Опыт использования госпитальной шкалы тревоги и депрессии у пациентов перед диагностической сигмо- и колоноскопией 103	<i>Kalashnikov N. A., Tsaralunha V. N.</i> Experience of using Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) in patients before diagnostic sigmoidoscopy and colonoscopy 103
<i>Камарчук Л.В.</i> Анатомічні форми й рухова активність шлунка в підлітків із функціональною диспепсією 103	<i>Kamarchuk L. V.</i> Anatomic forms and gut motor activity in adolescents with functional dyspepsia 103
<i>Кіреєв І.В., Жаботинська Н.В.</i> Застосування харчових добавок з цинком у профілактиці інфекції COVID-19 104	<i>Kireiev I. V., Zhabotynska N. V.</i> The usage of dietary supplement with zinc for COVID-19 prophylaxis 104
<i>Кленіна І.А., Грабовська О.І., Завгородня Н.Ю.</i> Особливості вмісту жовчних кислот у жовчі дітей залежно від наявності стеатозу печінки й генотипу TLR4 104	<i>Klenina I. A., Hrabovska O. I., Zavhorodnia N. Yu.</i> Features of bile acid concentration in children depending on the presence of hepatic steatosis and TLR4 genotype 104
<i>Коноплицький В.С., Коробко Ю.Є.</i> Гендерний аналіз пацієнтів дитячого віку із деструктивними формами гострого апендициту 104	<i>Konopliitskyi V. S., Korobko Yu. Ye.</i> Gender analysis of pediatric patients with destructive forms of acute appendicitis 104
<i>Коробко Л.Р.</i> С-реактивний білок, прокальцитонін як прогностичні показники інфекційного ураження підшлункової залози 105	<i>Korobko L. R.</i> C-reactive protein, procalcitonin as predictive markers of infectious pancreatic disorder 105
<i>Косинський О.В., Бузмаков Д.А.</i> Постхолецистектомічний синдром: медичні і соціальні аспекти обмеження життєдіяльності 105	<i>Kosynskiy O. V., Buzmakov D. L.</i> Postcholecystectomy syndrome: medical and social aspects of disability 105
<i>Котик Ю., Андрійченко І.</i> НПЗП-асоційовані гастропатії у військовослужбовців: лікування та профілактика 106	<i>Kotyk Yu., Andriichenko I.</i> NAID-associated gastropathies in service members: treatment and prophylaxis 106
<i>Кушніренко І.В., Мосійчук Л.М., Шевцова О.М., Коненко І.С., Ярош В.М., Васильєва І.О.</i> Клінічні прояви при передракових станах шлунка при поєднанні із патологією щитоподібної залози й з урахуванням ознак вегетативних змін за А.М. Вейном 106	<i>Kushnirenko I. V., Mosiychuk L. M., Shevtsova O. M., Konenko I. S., Yarosh V. M., Vasylijeva I. O.</i> Clinical manifestations in precancerous conditions of the stomach combined with thyroid pathology taking into account the autonomic disorders signs by A. N. Vein 106
<i>Махніцька І.В., Бабінець Л.С.</i> Ефективність комбінації декспантенолу і метилметіоніну для корекції клінічних симптомів хронічного <i>H. pylori</i> -асоційованого гастриту на тлі хронічного панкреатиту 107	<i>Makhnitska I. V., Babinets L. S.</i> Effectiveness of combined usage of dexpanthenol and methylmethionine for the treatment of clinical symptoms of chronic <i>H. Pylori</i> -associated gastritis on the background of chronic pancreatitis 107

<i>Мігенько Б.О., Мігенько Л.М.</i> Застосування модифікованого лаважу кишечника у пацієнтів з хронічним панкреатитом і трофологічними порушеннями після перенесеного гострого панкреатиту 107	<i>Mihenko B.O., Mihenko L.M.</i> The usage of modified gut lavage in patients with chronic pancreatitis with trophic disorders after acute pancreatitis 107
<i>Мосійчук Л.М., Кушніренко І.В., Татарчук О.М., Петішко О.П., Шевцова О.М., Васильєва І.О.</i> Рівень прозапальних цитокінів у хворих із коморбідною патологією шлунка та щитоподібної залози 108	<i>Mosiychuk L.M., Kushnir I.V., Tatarchuk O.M., Petishko O.P., Shetsova O.M., Vasylieva I.O.</i> The level of pro-inflammatory cytokines in patients with comorbid gut and thyroid pathologies 108
<i>Моцюк В.М., Пентюк Н.О., Пентюк Л.О.</i> Клінічне значення шкали контролю нутритивного стану CONUT у хворих на цироз печінки 108	<i>Motsiuk V.M., Pentiuik N.O., Pentiuik L.O.</i> Clinical value of the scale of Controlling Nutritional Status (CONUT) in patients with hepatic cirrhosis 108
<i>Онурфрик З.Я.</i> Вплив тютюнопаління на формування остеодefіциту при хронічному панкреатиті 109	<i>Onufryk Z.Ya.</i> Smoking impact on osteodeficiency development in chronic pancreatitis 109
<i>Пентюк Н.О., Моцюк В.М., Марлова А.С., Томашкевич Г.І.</i> Адаптація й валідизація україномовної версії опитувальника LDUST у хворих на цироз печінки 109	<i>Pentiuik N.O., Motsiuk V.M., Marlova A.S., Tomashkevych H.I.</i> Adaptation and validation of Ukrainian edition of LDUST in patients with liver cirrhosis 109
<i>Пролом Н.В., Руденко А.І., Галінський О.О., Гайдар Ю.А.</i> Стан слизової оболонки шлунка при грижах стравохідного отвору діафрагми 109	<i>Prolom N.V., Rudenko A.I., Galinsky O.O., Haidar Yu.A.</i> The state of gastric mucosa in hiatus hernia 109
<i>Пролом Н.В., Шевченко Б.Ф., Поляк Н.В.</i> Хірургічне лікування хворих з грижами стравохідного отвору діафрагми 110	<i>Prolom N.V., Shevchenko B.F., Poliak N.V.</i> Surgical treatment of patients with hiatus hernia 110
<i>Псарьова І.В., Татарчук О.М., Стойкевич М.В., Петішко О.П.</i> Особливості фекальних біомаркерів запалення при неспецифічному виразковому коліті 110	<i>Psariova I.V., Tatarchuk O.M., Stoikevych M.V., Petishko O.P.</i> Features of fecal inflammatory biomarkers in non-specific ulcerative colitis 110
<i>Рева В.Б., Рева Т.В.</i> Діагностика гастроєзофагеального рефлюксу у хворих, оперованих з приводу виразкової хвороби шлунка й дванадцятипалої кишки 111	<i>Reva V.B., Reva T.V.</i> Diagnosis of gastroesophageal reflux disease in patients operated for gastroduodenal ulcer 111
<i>Руденко А.І., Пролом Н.В., Галінський О.О., Тарабаров С.О.</i> Секреторна активність парієтальних клітин та тиск сфінктерів шлунка у пацієнтів із грижею стравохідного отвору діафрагми 111	<i>Rudenko A.I., Prolom N.V., Galinsky O.O., Tarabarov S.O.</i> Secretory activity of parietal cells and esophageal sphincter pressure in patients with hiatal hernia 111
<i>Сабат З.І., Бабінець Л.С.</i> Оцінка ефективності комбінації біорегуляційної терапії та вегетотропного препарату гінкго білоба при хронічному панкреатиті 112	<i>Sabat Z.I., Babinets L.S.</i> Assessment of effectiveness of combined bioregulation therapy and vegetotropic agent of ginkgo biloba in chronic pancreatitis 112

<i>Савічан К.В., Трачук Н.А., Іванова А.Ю.</i> Ефективність гепатопротекторної терапії при печінковій дисфункції у поранених військовослужбовців — учасників АТО/ООС 112	<i>Savichan K.V., Trachuk N.A., Ivanova A.Yu.</i> Effectiveness of hepatoprotective therapy in liver dysfunction in service members — combatants of ATO/JFO 112
<i>Сімонова О.В., Мосійчук Л.М., Гайдар Ю.А., Петішко О.П.</i> Ендоскопія з режимами збільшення і вузькоспектральної візуалізації в діагностиці кишкової метаплазії слизової оболонки шлунка 113	<i>Simonova O.V., Mosiychuk L.M., Haidar Yu.A., Petishko O.P.</i> Endoscopy with enlarged and narrow-band modes for the diagnosis of gastric intestinal metaplasia 113
<i>Сірчак Є.С., Барані В.Є., Коваль В.Ю.</i> Особливості клінічного перебігу хронічного панкреатиту у хворих на цукровий діабет 113	<i>Sirchak Ye.S., Barani V.Ye., Koval V.Yu.</i> Features of clinical course of chronic pancreatitis in diabetic patients 113
<i>Сірчак Є.С., Трига В.І., Сірчак С.С.</i> Порушення рівнів вільних амінокислот сироватки крові у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки та цукровий діабет 2 типу 114	<i>Sirchak Ye.S., Hryha V.I., Sirchak S.S.</i> Impaired levels of serum free amino acids in patients with non-alcoholic fatty liver disease and diabetes mellitus type 2 114
<i>Філак Я.Ф., Сірчак Є.С.</i> Клінічні особливості перебігу гастроезофагеальної рефлюксної хвороби у хворих на остеохондроз грудного відділу хребта 114	<i>Filak Ya.F., Sirchak Ye.S.</i> Clinical features of gastroesophageal reflux disease in patients with osteochondrosis of thoracic spine 114
<i>Степанов Ю.М., Косинська С.В.</i> Особливості вмісту вільних жирних кислот сироватки крові у хворих на аутоімунні захворювання печінки 114	<i>Stepanov Yu.M., Kosynska S.V.</i> Features of serum free fatty acids concentration in patients with autoimmune liver diseases 114
<i>Тарасова Т.С., Стойкевич М.В., Татарчук О.М.</i> Значення сироваткового IgG4 в діагностиці хворих на запальні захворювання кишечника 115	<i>Tarasova T.S., Stoikevych M.V., Tatarchuk O.M.</i> Values of serum IgG4 for the diagnosis inflammatory intestinal disease 115
<i>Татарчук О.М., Мосійчук Л.М., Кушніренко І.В., Петішко О.П., Демешкіна Л.В., Ярош В.М., Боcharов Г.І.</i> Васкулоендотеліальний фактор росту у хворих із передраковими станами шлунка та патологією щитоподібної залози 115	<i>Tatarchuk O.M., Mosiychuk L.M., Kushnirenko I.V., Petishko O.P., Demeshkina L.V., Yarosh V.M., Bocharov H.I.</i> Vascular endothelial growth factor in patients with precancerous conditions of the stomach and thyroid pathology 115
<i>Тітова М.В., Кленіна І.А., Татарчук О.М.</i> Вікові особливості порушень мікробіоценозу кишечника у хворих на хронічні запальні захворювання кишечника 116	<i>Titova M.V., Klenina I.A., Tatarchuk O.M.</i> Age peculiarities of intestinal microbiocenosis lesions in patients with chronic intestinal inflammatory diseases 116
<i>Трачук В.І., Коршак О.О., Корольов А.Е., Кости́лев М.В., Єгорова О.М., Юсупов Т.А.</i> Відкрита та черезшкірна радіочастотна абляція новоутворень печінки під ультразвуковим контролем та контролем комп'ютерної томографії 116	<i>Trachuk V.I., Korshak O.O., Koroliyov A.E., Kostyliev M.V., Yehorova O.M., Yusupov T.A.</i> Open and subcutaneous radio frequency ablation of liver tumors under ultrasound and computer tomography control 116

<i>Хімич С.Д., Чемерис О.М.</i> Лікувальне харчування хворих із політравмою з супутнім ожирінням 117	<i>Khimich S.D., Chemerys O.M.</i> Dietotherapy in obese patients with polytrauma 117
<i>Хомин Г.О.</i> Особливості клініки хронічного панкреатиту та якості життя пацієнтів при коморбідності з вірусним гепатитом С 117	<i>Khomin H.O.</i> Features of chronic pancreatitis manifestation and quality of life on the background of viral hepatitis C 117
<i>Шайген О.Р.</i> Комплексне лікування хронічного панкреатиту з супутнім вірусним гепатитом С із включенням біорегуляційної терапії 118	<i>Shaihen O.R.</i> Complex treatment of chronic pancreatitis combined with viral hepatitis C including bioregulatory therapy 118
<i>Шевцова О.М., Мосійчук Л.М., Петішко О.П., Бочаров Г.І., Птушкіна Д.О.</i> Особливості вегетативного гомеостазу у хворих на хронічний атрофічний гастрит 118	<i>Shevtsova O.M., Mosiychuk L.M., Petishko O.P., Bocharov H.I., Ptushkina D.O.</i> Peculiarities of autonomic homeostasis in patients with chronic atrophic gastritis 118
<i>Шевченко Б.Ф., Зелениук О.В., Зигало Е.В.</i> Вегетативний статус при позапечінковому холестази у хворих із холелітазом 119	<i>Shevchenko B.F., Zeleniuk O.V., Zyhalo E.V.</i> Autonomic status in extrahepatic cholestasis in patients with cholelithiasis 119
<i>Шевченко Б.Ф., Зелениук О.В., Пролом Н.В., Галінський О.О.</i> Манодобітометрия в діагностиці позапечінкового холестази при ускладненому холелітазі 119	<i>Shevchenko B.F., Zeleniuk O.V., Prolom N.V., Galinsky O.O.</i> Mano-flow meter for the diagnosis of extrahepatic cholestasis in complicated cholelithiasis 119
<i>Щербиніна М.Б., Гладун В.М., Ємел'яненко Т.Г.</i> Валідація анкети для виявлення потенціальних пацієнтів із гастроєзофагеальною рефлюксною хворобою 119	<i>Shcherbynina M.B., Hladun V.M., Yemelianenko T.H.</i> Questionnaire validation for revealing potential patients with gastroesophageal reflux disease 119
<i>Шипулін В.П., Чернявський В.В., Мельник Н.Г.</i> Метаболічні ефекти персоналізованого лікування хворих на ожиріння та неалкогольну жирову хворобу печінки залежно від поліморфізму Pro12Ala (rs1801282) гена PPAR-γ2 120	<i>Shypulin V.P., Cherniavskiy V.V., Melnyk N.H.</i> Metabolic effects of personalized treatment of patients with obesity and non-alcoholic fatty liver disease depending on PRO12ALA (RS1801282) gene PPAR-γ2 polymorphism 120
<i>Ягмур В.Б., Коненко І.С., Кленіна І.А., Меланич С.Л., Попок Д.В.</i> Маркери холестази у пацієнтів з неалкогольною жировою хворобою печінки та різним ступенем фіброзу 120	<i>Yagmur V.B., Konenko I.S., Klenina I.A., Melanych S.L., Popok D.V.</i> Markers of cholestasis in patients with non-alcoholic fatty liver disease and varied fibrosis degree 120

Вимоги до оформлення статей 121

Requirements for the articles 121

Кіреєв І.В., Жаботинська Н.В.
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна

Застосування харчових добавок з цинком у профілактиці інфекції COVID-19

Актуальність. В умовах пандемії COVID-19 все частіше на перше місце виходять очікування населення щодо появи нових ефективних способів профілактики зараження коронавірусною інфекцією. Можливість застосування саме цинку в цьому напрямку пов'язана з тим, що він показав здатність інгібувати активність РНК-полімерази та реплікацію вірусу в моделі *in vitro*. У той же час в експериментальних дослідженнях було показано, що цинк при лікуванні посилює цитотоксичність та індукуює апоптоз при використанні *in vitro* разом із хлорохіном.

Метою нашої роботи було проведення аналізу останньої інформації щодо можливості застосування цинку в профілактиці інфекції COVID-19.

Матеріали та методи. Нами були проаналізовані рекомендації щодо лікування COVID-19: COVID-19 Treatment Guidelines Panel (National Institutes of Health, США, 2020); COVID-19 Rapid Guidelines (National Institute of Health and Care Excellence, Велика Британія, 2020), а також результати низки досліджень, у яких вивчалась ефективність цинку в лікуванні та профілактиці гострих вірусних інфекцій.

Результати. У метааналізі, що оцінював дослідження, де порівнюють ефективність добавки цинку та плацебо, високі дози цинку зменшували тривалість, але не тяжкість симптомів гострих вірусних інфекцій. Загальні побічні ефекти та особливо нудота були значно частішими при застосуванні цинку (який, можливо, був дозозалежним), і ефект профілактичних добавок цинку був невизначеним. У той же час існують результати зведеного аналізу рандомізованих контрольованих досліджень добавок цинку, які свідчать про те, що цинк сприяє зменшенню тривалості та тяжкості діарії в дітей із дефіцитом цинку. Але дані, чи може добавка цинку бути корисною пацієнтам з інфекціями нижніх дихальних шляхів, викликаних коронавірусною інфекцією, не наведені. Крім того, якщо в пацієнта не підтверджений або не підозрюється дефіцит цинку, немає необхідності давати пацієнту дозу, вищу від рекомендованої добової норми.

Висновки. Таким чином, сьогодні недостатньо даних для рекомендацій за або проти застосування цинку для лікування або профілактики COVID-19. Крім того, згідно з рекомендаціями National Institutes of Health, не слід використовувати цинк у дозі, вищій від рекомендованої дієтичної норми, для профілактики COVID-19, окрім випадків проведення клінічного випробування. Але, зважаючи на результати противірусної активності цинку, отримані *in vitro*, він є найбільш вірогідним кандидатом для клінічних випробувань, що будуть оцінювати його ефективність в профілактиці та лікуванні COVID-19.

Кленіна І.А., Грабовська О.І.,
Завгородня Н.Ю.
ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України»,
м. Дніпро, Україна

Особливості вмісту жовчних кислот у жовчі дітей залежно від наявності стеатозу печінки й генотипу *TLR4*

Мета: дослідити біохімічний склад жовчі дітей залежно від наявності стеатозу печінки і генотипу *TLR4*.

Матеріали та методи. У ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України» були обстежені 26 дітей, яких розподілили на 2 групи: 1 — 10 дітей зі стеатозом, 2 — 16 дітей без стеатозу. Наявність стеатозу печінки встановлювали за допомогою апарата FibroScan 502 Touch F60156 (Echosens, Франція) із дослідженням CAP. Жовч у пацієнтів була отримана методом дуоденального зондування. Визначення вмісту таурохолевої (ТХ), тауродезоксиохолевої (ТДОХ), глікохолевої (ГХ) і глікодезоксихолевої (ГДОХ) жовчних кислот у жовчі було проведено за допомогою методу тонкошарової хроматографії. У дітей обох груп було проведено молекулярно-генетичне обстеження на носійство SNP гена *TLR4* (Asp299Gly) у «дикому» (AA) або гетерозиготному (AG) стані.

Результати. Виявлено, що 100 % обстежених дітей із стеатозом були носіями «дикого» генотипу (Asp299Asp) *TLR4* (AA), у жовчі (порція В) цих дітей встановлене вірогідне збільшення холевої кислоти (ХК) — в 1,3 раза ($p > 0,05$) порівняно з 2 групою. Збільшувався вміст ТХ майже у 2,5 раза ($p > 0,05$), вміст ГХ знижувався відповідно в 1,3 раза ($p > 0,05$) порівняно з 2 групою. У 1 групі зміни складу жовчі (порція В) відбувалися за рахунок збільшення в 1,4 раза продукції таурохолатів щодо глікохолатів. У дітей 2 групи відношення таурохолатів до глікохолатів становило 1 : 2, генетичною особливістю 12,5 % дітей була присутність SNP гена *TLR4* (Asp299Gly) у гетерозиготному стані (AG). У дітей 1 групи в жовчі (порція С) вірогідно збільшувався вміст усіх фракцій жовчних кислот: ТХ, ТДОХ і ГХ — в 1,3 раза ($p > 0,05$), ГДОХ — на 11 % ($p > 0,05$) порівняно з 2 групою.

Висновки. Установлено різнонаправлені зміни біохімічного складу жовчі і співвідношення фракцій жовчних кислот у порціях (В) і (С) у дітей зі стеатозом печінки, які є носіями «дикого» генотипу (Asp299Asp) *TLR4*.

Конопільський В.С., Коробко Ю.Є.
Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова, м. Вінниця, Україна

Гендерний аналіз пацієнтів дитячого віку із деструктивними формами гострого апендициту

Мета: провести аналіз гендерної відмінності в діагностиці та лікуванні деструктивних форм гострого апендициту серед дітей Вінницької області в період із 2005 по 2018 рік.

Матеріали та методи. Для реалізації мети був проведений аналіз 980 медичних карт стаціонарних хворих із деструктивними формами гострого апендициту, які лікувались у Вінницькій обласній дитячій клінічній лікарні в період із 2005 по 2018 рік. Групою дослідження були пацієнти від 1,5 до 18 років.

Результати. Відсоток оперованих дітей із деструктивними формами гострого апендициту виявився близьким серед хлопчиків і дівчаток та прямував до рівноважного значення. У 55,3 % випадків від деструктивних форм гострого апендициту страждали хлопчики, у дівчат вищезгадані форми даної патології були виявлені в 431 особи — 44,7 %. Слід зазначити, що звернення до лікаря частіше здійснювали батьки дівчаток у зв'язку з усвідомленням небезпеки щодо можливих ускладнень з боку репродуктивної функції в майбутньому. Потрібно відмітити позитивну роботу лікарів області, особливо з пацієнтами жіночої статі, щодо диференціальної діагностики в таких пацієнтів.

Висновки. Проведене гендерне дослідження пацієнтів дитячого віку з приводу деструктивних форм гострого апендициту серед мешканців Вінницької області свідчить, що розподіл захворювання серед хлопчиків і дівчаток близький до 50 %. Проте для запобігання проблем із дітородною функцією в дівчат у майбутньому і надалі необхідно впровадження нових методів діагностики та лікування, проведення заходів, що будуть підвищувати медичну освіченість населення.

Коробко А.Р.

КЗВО «Рівненська медична академія» РОР,
м. Рівне, Україна

Тернопільський національний медичний університет
ім. І.Я. Горбачевського, м. Тернопіль, Україна

С-реактивний білок, прокальцитонін як прогностичні показники інфекційного ураження підшлункової залози

Актуальність. Як відомо, плазмовий прокальцитонін (ПКТ) є високоспецифічним маркером бактеріальної інфекції та сепсису, а С-реактивний білок (СРБ) — маркером запалення. Щодо гострого панкреатиту, то це небактеріальний запальний стан підшлункової залози, який зустрічається в більшості пацієнтів. У близько 20–30 % розвивається тяжка форма, що часто пов'язана з інфікуванням та дисфункцією одного або декількох органів, що вимагає інтенсивної терапії. Інфікування панкреонекрозу та перипанкреатичного некрозу зустрічається приблизно у 20–40 % пацієнтів із тяжким гострим панкреатитом і пов'язане з погіршенням дисфункції органів.

Мета: провести аналіз діагностичної ефективності прокальцитоніну та С-реактивного білка залежно від форми гострого панкреатиту та встановити кореляційний зв'язок.

Матеріали та методи. Дослідження проводилися на базі центру лікування гострого деструктивного панкреатиту Рівненської обласної клінічної лікарні. Об'єктом

дослідження були 50 пацієнтів із гострим панкреатитом, діагноз якого був встановлений на основі клініко-анамнестичних даних. Рівні С-реактивного білка та прокальцитоніну визначалися за допомогою імуноферментного аналізу. Дослідження проводилися шляхом порівняльного аналізу значень СРБ і ПКТ та їх кореляційного зв'язку із запальним ураженням підшлункової залози.

Результати. Серед обстежених ($n = 50$) було 36 чоловіків і 14 жінок. Середній вік становив $(44,57 \pm 10,64)$ року. Лише 38 % пацієнтів надійшли в перші 48 годин захворювання. Аналіз клініко-морфологічного діагнозу показав, що у 31 (62 %) хворого був виявлений гострий панкреатит, у 19 (38 %) — інфікований панкреонекроз. Було встановлено, що рівень прокальцитоніну швидко підвищується у відповідь на прозапальний подразник бактеріального походження: чутливість та специфічність ПКТ для гострого панкреатиту становили 0,71 та 0,84. Чутливість та специфічність ПКТ для прогнозування інфікованого некрозу підшлункової залози становили 0,79 та 0,90 (рівень ПКТ $> 3,6$ нг/мл). У той же час рівень СРБ також підвищується у відповідь на запалення, проте чутливість та специфічність СРБ до інфекційного ураження тканин підшлункової залози були статистично менш значущими: для гострого панкреатиту становили 0,65 та 0,45, а для інфікованого панкреонекрозу — 0,7 та 0,52 відповідно.

Висновки. Установлений сильний кореляційний зв'язок рівня ПКТ ($r = 0,75$) та середній кореляційний зв'язок вмісту СРБ ($r = 0,5$) відповідно до інфекційного ураження тканин підшлункової залози.

Косинський О.В., Бузмаков Д.Л.

ДЗ «Дніпропетровська державна медична академія МОЗ України», м. Дніпро, Україна

Постхолецистектомічний синдром: медичні і соціальні аспекти обмеження життєдіяльності

Мета: вивчити ефективність методу визначення основних медичних і соціальних аспектів обмеження життєдіяльності у хворих з інвалідизуючими наслідками хірургічного лікування жовчнокам'яної хвороби за доменами Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності і здоров'я (МКФ).

Матеріали та методи. У роботі обстежені 108 хворих, які мали групу інвалідності із діагнозом «постхолецистектомічний синдром» (ПХЕС). В 11,1 % (12) хворих на ПХЕС була II група, а III група — у 88,8 % (96) пацієнтів. Жінок було майже у 2,5 раза більше, ніж чоловіків (70,3 та 29,6 %). У віковій категорії 51–70 років частота ускладнень холелітіазу була вищою в чоловіків, ніж у жінок, — 76,3 % (58) і 46,8 % (15 осіб), $P < 0,05$. В обох гендерних групах переважали особи працездатного віку (31–60 років), із середньою тяжкістю праці в анамнезі — 69 (63,8 %) пацієнтів, супутню патологію діагностували у 97 (89,8 %) хворих. Медичні та со-